

**RETTELSESBLAD**

(teksten i sidste linje side 3 er ændret)

**Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx.xx 2015 om alderspension**

(Medlem af Naalakkersuisut for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender)

**Svarnotat**

(Medlem af Naalakkersuisut for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender)

**2. behandling**

Naalakkersuisut takker Familie- og Sundhedsudvalget for dets udvalgsbehandling efter 1. behandlingen af forslaget til ny alderspensionslov. Naalakkersuisut skal her komme med bemærkninger til enkelte områder, der omtales i Familie- og Sundhedsudvalgets betænkning.

Naalakkersuisut er meget enig med udvalget i, at der snarest muligt skal udarbejdes en vejledning til kommunerne, så det sikres, at de rustes bedst muligt til at varetage bestemmelserne i den nye alderspensionslov. Hertil skal nævnes, at der vil ske undervisning af kommunernes sagsbehandlere fra hele Grønland i begyndelsen af december 2015, hvor der ved samme lejlighed udleveres såvel udkast til bekendtgørelse, som vejledning på området.

Det er glædeligt, at Familie- og Sundhedsudvalget er enige med Naalakkersuisut i vigtigheden af at der kan fastsættes kommunale minimumsgrænser for alderspensionisters rådighedsbeløb, hvilket er med til at opretholde den sociale balance.

Udvalget har i deres Betænkning for forslagets 2. behandling bedt om en redegørelse for finansieringen af udgifter, forbundet med begravelsesudgifter for alderspensionister, idet dette ikke entydigt ses at fremgå af forslaget eller dets bemærkninger. Spørgsmålet forstås således, at der anmodes om en beregning af merudgifterne til rejseudgifter i forbindelse med dødsfald blandt nære slægtninge. Merudgifterne forbundet med, at der med lovforslaget gives adgang til, at alderspensionister kan få dækket rejseudgifter til begravelse indenfor Grønland i forbindelse med nære slægtninges død, hvor nære slægtninge defineres som alderspensionistens forældre, børn, søskende og partner, kan ikke beregnes, men kun skønnes med meget stor usikkerhed. Dette skyldes, at der ikke findes data for, henholdsvis 1) hvor mange alderspensionister, der er berettiget til dækning af rejseudgifterne på grund af deres økonomiske situation, 2) hvor mange dødsfald blandt nære slægtninge, der faktisk finder sted indenfor denne gruppe, og 3) om de pågældende alderspensionister faktisk har behov for at få dækket rejseudgifter. Det er derfor ikke muligt at give et kvalificeret bud på de faktiske omkostninger ved ordningen.

Lov om offentlig hjælp giver adgang til at yde hjælp til betaling af rejseudgifter i forbindelse med nære pårørendes død, jf. § 3: ” Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan endvidere yde offentlig hjælp til betaling af rejseudgifter i forbindelse med nære pårørendes alvorlige sygdom og/eller

død og begravelse. Hvis kommunalbestyrelsen stiller krav om lægeerklæring, skal kommunalbestyrelsen betale rekvireringen heraf. Det er imidlertid ikke muligt at fremskaffe data for udgifterne forbundet med denne ordning, hvilket betyder, at der herudfra heller ikke forelægger noget grundlag for at skønne udgifterne.

Naalakkersuisut har hertil bemærket at Udvalget ønsker at udvide begrebet nære slægtninge fra at indeholde forældre, børn, søskende og partner, til også at inkludere børnebørn, oldebørn og tipoldebørn. Herudover ønsker udvalget, at der fremsættes et ændringsforslag der sætter indtægtsgrænser for, hvem der kan søge om dækning af transportudgifter. Naalakkersuisut kan ikke anbefale disse ændringer, idet de økonomiske konsekvenser heraf er helt ukendte. Naalakkersuisut indstiller derfor til at nuværende tekst bibeholdes i forslagens endelige form.

Naalakkersuisut vil naturligvis følge den foreslåede ordning tæt i den samlede evaluering af alderspensionsloven som skal foretages i 2018, og holde Udvalget orienteret om lovforslagets implementering og effekten heraf. Herefter kan spørgsmålet om en revidering af lovens bestemmelser om støtte til alderspensionisters rejser til begravelser tages op igen i forbindelse med en eventuel revision af loven. Naalakkersuisut ser derfor frem til Familie- og Sundhedsudvalgets behandling af spørgsmålet mellem 2. behandlingen og 3. behandlingen.

I betænkningen henstiller demokraterne til, at Naalakkersuisut til 3. behandlingen fremsætter ændringsforslag om at forhøje pensionsalderen til henholdsvis 68 år i 2024, 69 år i 2027 og til 70 år i 2030, og såfremt Naalakkersuisut ikke ønsker dette, at begrunde herfor i svarnotatet til 3. behandlingen. Udvalgets bemærker supplerende, at der er betydelige økonomiske konsekvenser, ifald man politisk ønsker en fravigelse af det i forslaget foreslåede omkring indtræden af pensionsalderen, og den foreslåede forhøjelse af pensionsalderen. Naalakkersuisut kan støtte Udvalgets supplerende bemærkning herom, og forventer ikke at fremlægge et sådant ændringsforslag, både fordi de økonomiske konsekvenser heraf er ukendte og fordi Naalakkersuisut mener at det er for tidligt at forhøje pensionsalderen yderligere. Restlevetiden er ikke på nuværende tidspunkt lang nok til at det virker rimeligt for borgerne at forhøje pensionsalderen yderligere.

Udvalget påpeger i betænkningen, omkring afsnittet omhandlende alderspensionistens ophold uden for eget hjem på institution mv., at det er en svaghed i forslaget, at der ikke nærmere redegøres for, hvornår der tidsmæssigt er tale om et midlertidigt og længerevarende ophold udenfor eget hjem. Naalakkersuisut kan oplyse at der med denne formulering bevidst er givet plads til et kommunalt skøn, som Naalakkersuisut vurderer, er mere praksisnært og mere hensigtsmæssig for de kommunale forvaltninger og alderspensionisterne, end hvis der centralt igennem lovgivningen opstilles helt fastlåste periodebestemmelser om hvornår et ophold er midlertidigt og hvornår det er længerevarende. Bestemmelsens formulering giver derfor bevidst plads til et kommunalt skøn og Naalakkersuisut vil selvfølgelig bidrage med vejledende hjælp til kommunalforvaltningerne, men lægger vægt på, at kommunerne har nærhed til borgeren og derfor bedre kan vurdere om opholdet er midlertidigt eller varigt.

Udvalget anmoder i betænkningen Naalakkersuisut om at uddybe forslaget § 21 omkring kommunalbestyrelsens forpligtelse til at føre kontrol med udbetaling af alderspension og eventuelle tillæg. Naalakkersuisut kan oplyse, at der med denne ny bestemmelse ikke er tænkt indført en ny forpligtelse for de kommunale forvaltninger. Denne pligt til at sikre at alderspensionsudbetalinger er korrekte er allerede eksisterende, som følge af sædvanlig god forvaltningsskik. Årsagen til, at der er indsat en sådan specifik kontrolbestemmelse i forslaget er at Naalakkersuisut ønsker at synliggøre kommunens allerede eksisterende pligt til at føre kontrol, til gavn for forvaltningspersonalet og til oplysning for borgerne. Der er derfor ikke tale om en ny forpligtelse, men om en synliggørelse af en allerede eksisterende forpligtelse.

Familie- og Sundhedsudvalget bemærker, at der kan opstå tvivl om, hvad der i praksis forstås med hjemmehjælp. Hertil kan anføres, at det ikke er hensigten at forandre den serviceydelse, der forbindes med hjemmehjælp i andre sammenhænge. Såfremt det skulle blive nødvendigt, kan Naalakkersuisut fastsætte nærmere regler om hjemmehjælp til alderspensionister. Det er Naalakkersuisuts ønske med, at kommunalbestyrelsen kan visitere en alderspensionist til vederlagsfri hjemmehjælp.

Udvalget bemærker, at der ønskes nærmere præcisering af reglerne om oplysningspligten i kapitel 19. Hensigten er, at det kun er borgere, der bor uden for den kommunale inddeling, der skal indberette direkte til Naalakkersuisut. Dette vil med ændringsforslag inden 3. behandling blive præciseret i bestemmelsen. For så vidt angår kommunernes kontrolforpligtelse, er der tale om en opgave, der allerede er indeholdt i forvaltningens pligt, men som nu bliver udtrykt direkte i lovgivningen.

Af hensyn til lovens praktiske gennemførelse samt for at sikre, at den kommunale forvaltning udstyres med et brugbart værktøj, vil Naalakkersuisut fremsætte ændringsforslag før 3. behandling, med sproglig præcisering og anvendelsen af begrebet ”aktuel indkomst”. Hermed håber Naalakkersuisut at skabe bred opbakning om forslaget, til gavn for borgerne.

Med disse ord indstiller Naalakkersuisut ændringsforslaget til 2. behandling til vedtagelse, og forslaget i den herefter foreliggende form til vedtagelse.